ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ **Αθήνα, 12/10/2026**
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ **Α.Π.: 2949**
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΝΠΔΔ
Ταχ. Δ/νση: Γ' Σεπτεμβρίου 19, 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο: 2108834818
Email: info@skle.gr

Προς: Εισαγγελία του Αρείου Πάγου

ΑΝΑΦΟΡΑ – ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

κατά Παντός Υπευθύνου

Του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου

Με την Επωνυμία «Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (Σ.Κ.Λ.Ε.)»

Με έδρα την Αθήνα

Αξιότιμε κ. Εισαγγελεύ

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (Σ.Κ.Λ.Ε) είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Συστάθηκε βάσει του άρθρου 111 του Ν. 4387/2016 και η οργάνωση και λειτουργία του ορίζεται στα άρθρα 75-115 του Ν.4488/2017. Ο ΣΚΛΕ εκπροσωπεί επιστημονικά και επαγγελματικά όλους τους Κοινωνικούς Λειτουργούς της Χώρας, αριθμεί έως σήμερα 10700 μέλη και διαθέτει 13 Περιφερειακά Τμήματα από την Ανατολική Μακεδονία & Θράκη έως την Κρήτη ,κατά την Περιφερειακή διάρθρωση της Χώρας .

Σκοποί του ΣΚΛΕ , όπως ορίζεται στο άρθρο 111 του Ν 4387/2017 είναι:

α. η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών,

β. η συμβολή στην εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της κοινωνικής εργασίας,

γ. η συμβολή στη βελτίωση της εκπαίδευσης στην κοινωνική εργασία, στην κατοχύρωση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στα διάφορα πλαίσια δουλειάς, στη συνεργασία με τους φορείς κοινωνικής εργασίας για τη βελτίωση της προσφοράς των υπηρεσιών τους,

δ. η μελέτη των κοινωνικών προβλημάτων, η γνωμοδότηση, η παρέμβαση για την αντιμετώπισή τους και η συνεργασία με τις αρχές και τους αρμόδιους φορείς,

ε. η συνένωση όλων των Κοινωνικών Λειτουργών, η προστασία του επαγγέλματος και του τίτλου σπουδών,

στ. η πληροφόρηση της κοινής γνώμης και εκπροσώπηση του επαγγέλματος σε θεσμικά όργανα και διεθνείς οργανισμούς του κλάδου των κοινωνικών λειτουργών, ζ. η ευαισθητοποίηση των κοινωνικών ομάδων σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος και στην ανάπτυξη συλλογικής δράσης, με τελικό στόχο την επίτευξη της κοινωνικής αλλαγής,

η. η συμμετοχή του στη διαμόρφωση και σχεδιασμό της Κοινωνικής Πολιτικής.

Αντικείμενο της Αναφοράς/Καταγγελίας

Στο πλαίσιο των ανωτέρων σκοπών το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΚΛΕ με την υπ αρίθμ. 161 ομόφωνη απόφασή κατά την 18^{η} /8-9-2026 Συνεδρίαση του, αποφάσισε να καταθέσει Αναφορά -Καταγγελία κατά παντός υπευθύνου καθώς τα επαναλαμβανόμενα περιστατικά σοβαρής κακοποίησης ανηλίκων, θανάτων παιδιών, σεξουαλικής εκμετάλλευσης και παραμέλησης, βίας και παραβατικότητας ανηλίκων καθώς και οι συνεχείς εισαγγελικές παρεμβάσεις για την απομάκρυνση παιδιών από επικίνδυνα οικογενειακά περιβάλλοντα, αναδεικνύουν με ιδιαίτερη ένταση τη διαχρονική ανεπάρκεια εκ μέρους της Πολιτείας και των συναρμόδιων Υπουργείων για την δημιουργία ενός Ενιαίου και θεσμοθετημένου Συστήματος παιδικής προστασίας στην Ελλάδα με σαφείς αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, ενιαία πρωτόκολλα ενεργειών για την προστασία του παιδιού και επαρκώς στελεχωμένο με εξειδικευμένο προσωπικό με έμφαση στην πρόληψη και την έγκαιρη παρέμβαση.

Οι υποθέσεις που έχουν απασχολήσει τη δημοσιότητα (Κυψέλη, Πάτρα, Κολωνός, Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Λασίθι, Αλιάκμονας, καθώς και περιστατικά σε δομές παιδικής προστασίας και πρόσφατες απομακρύνσεις ανηλίκων) δεν συνιστούν μεμονωμένα γεγονότα, αλλά ενδείξεις συστημικής δυσλειτουργίας και θεσμικής απορρύθμισης στους τομείς της

πρόληψης, της έγκαιρης ανίχνευσης, της προστασίας των παιδιών και της υποστήριξης της οικογένειας.

Η παρούσα αναφορά υποβάλλεται με σκοπό τη διερεύνηση ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών και, ιδίως, την εξέταση του κατά πόσο η διαχρονική αδράνεια και μη συμμόρφωση των αρμόδιων οργάνων δύναται να στοιχειοθετεί μορφή υπαιτιότητας που υπερβαίνει την απλή αμέλεια.

Θεσμικές Διαπιστώσεις και Πραγματική Κατάσταση

Ο Σ.Κ.Λ.Ε., ως θεσμοθετημένος επιστημονικός φορέας, έχει επανειλημμένα και διαχρονικά επισημάνει μέσω έγγραφων θεσμικών παρεμβάσεων[1](σχετικό 1), δελτίων τύπου[2],[3](σχετικά 2 και 3) υπομνημάτων και προτάσεων τον κατακερματισμό των αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών,[4] (σχετικό 4) και την δραματική υποστελέχωση στον Κλάδο των Κοινωνικών Λειτουργών που έχει οδηγήσει στην σοβαρή αποδυνάμωση του πεδίου παιδικής προστασίας.

Όπως γνωρίζετε , το σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας στη Χώρα μας ορίζεται από τον Ν.2646/1998 (ΦΕΚ Α΄΄ 8-10-2001) «Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Έτσι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία :

Κοινωνική Φροντίδα είναι η προστασία που παρέχεται σε άτομα ή ομάδες με προγράμματα πρόληψης και αποκατάστασης και αποσκοπεί να δημιουργήσει προϋποθέσεις ισότιμης συμμετοχής των ατόμων στην οικονομική και κοινωνική ζωή και να τους εξασφαλίσει αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η στήριξή της οικογένειας αποτελεί βασικό στόχο των παραπάνω προγραμμάτων.

Η παροχή κοινωνικής φροντίδας αποτελεί ευθύνη του κράτους. Κάθε άτομο που διαμένει νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια και βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης δικαιούται κοινωνικής φροντίδας από τους φορείς του Εθνικού Συστήματος, κατά τους ειδικότερους όρους του παρόντος νόμου. Η κοινωνική φροντίδα παρέχεται μετά τη διαπίστωση του

[1] https://skle.gr/img/enimerosi_files/1349_362024_ypomnimakede.pdf
[2] https://www.skle.gr/skle-news-2183.htm
[3] https://skle.gr/img/enimerosi_files/deltio_typou_paidiki_prostasia.pdf
[4]https://www.skle.gr/img/enimerosi_files/%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AE_%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%95%CE%94%CE%95.pdf

απειλούμενου άμεσου κινδύνου η της υπάρχουσας ανάγκης και διαρκεί όσο διατηρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης της.

Οι υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας παρέχονται χωρίς διακρίσεις, ανάλογα με τις ιδιαίτερες προσωπικές, οικογενειακές, οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες των ατόμων, στο πλαίσιο ενιαίου και αποκεντρωμένου Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, που οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τους φορείς του Εθνικού Συστήματος διακρίνονται σε :

α. Πρωτοβάθμια Κοινωνική Φροντίδα. Η πρωτοβάθμια κοινωνική φροντίδα έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ανοικτής φροντίδας και αποσκοπεί στην πρόληψη των αναγκών και στον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται κυρίως στο πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α` βαθμού.

β. Δευτεροβάθμια Κοινωνική Φροντίδα. Η δευτεροβάθμια κοινωνική φροντίδα έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας ή κλειστής φροντίδας και αποσκοπεί στη θεραπεία και αποκατάσταση σωματικής, πνευματικής, ψυχικής νόσου ή αναπηρίας, ως και στην πρόσληψη και αποκατάσταση των συνεπειών κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται κυρίως στο πλαίσιο της Περιφέρειας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

γ. Τριτοβάθμια Κοινωνική Φροντίδα. Η τριτοβάθμια κοινωνική φροντίδα έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ανοικτής και κλειστής κοινωνικής φροντίδας που απαιτεί υψηλή εξειδίκευση ή τεχνολογία. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται κυρίως στο πλαίσιο της Κεντρικής Διοίκησης και της Περιφέρειας

Όπως γίνεται αντιληπτό από το ισχύον πλαίσιο οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων είναι υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Κοινωνικής Φροντίδας με αντικείμενο, όπως αυτό περιγράφεται στην προαναφερθείσα νομοθεσία , την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας , την πρόληψη των αναγκών και τον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων Κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού.

Όπως γνωρίζετε, πρόκειται για Υπηρεσίες δραματικά υποστελεχωμένες σε επίπεδο επιστημονικού προσωπικού και συγκεκριμένα στην ειδικότητα του Κοινωνικού Λειτουργού που τις περισσότερες φορές λειτουργούν χωρίς ακόμα και τα ελάχιστα απαιτούμενα μέσα σε εξοπλισμό και υποδομές.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στον μεγαλύτερο Δήμο της Χώρας δηλαδή τον Δήμο της Αθήνας με μόνιμο πληθυσμό 637.798 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2021 ,σήμερα, όπως προκύπτει από το μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου υπάρχουν 28 οργανικές θέσεις Κοινωνικών Λειτουργών εκ των οποίων μόνο οι 14 θέσεις καλύπτονται. Στον πρόσφατα τώρα (26 Μαρτίου 2026,)[5]εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο, Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ)[6](σχετικό 6 σελ 5,34-38,89-90 της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας έχουν προβλεφθεί 64 οργανικές θέσεις ΠΕ/ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών στα Τμήματα που απαρτίζουν την εν λόγω Διεύθυνση :Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής & Πολιτικών Ισότητας των Φύλων α1. Γραφείο Ατόμων Τρίτης Ηλικίας α2. Γραφείο Ατόμων με Αναπηρίες α3. Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων α4. Γραφείο Αλλοδαπών, Προσφύγων και Ρομά β. Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας & Υποστήριξης γ. Τμήμα Οργάνωσης & Λειτουργίας δ. Τμήμα Επιδοματικής Πολιτικής ε. Τμήμα Κοινωνικής Ασφάλισης ε1. Γραφείο Ανταποκριτών Ο.Γ.Α στ. Τμήμα Δημόσιας Υγείας στ1. Γραφείο Υγιών Πόλεων ζ. Τμήμα Συμβουλευτικών Σταθμών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας. η. Τμήμα Υποδοχής & Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων η1. Γραφείο Σίτισης θ. Τμήμα Παιδικών Εξοχών.

Συνεχώς στους Οργανισμούς Τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄Βαθμού (Δήμους)άμεσα ή έμμεσα μεταβιβάζονται αρμοδιότητες χωρίς όμως την απαραίτητη ενίσχυση τους σε προσωπικό, πόρους και υποδομές. Σας αναφέρουμε ενδεικτικά εκτός από ότι προβλέπεται στο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και στον Ν. Καλλικράτη κάποιες από τις αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν να εκτελέσουν οι Κοινοτικές Κοινωνικές Υπηρεσίες είτε έπειτα από σχετική νομοθεσία μεταφοράς αρμοδιοτήτων είτε λόγω κενών και ελλείψεων υπηρεσιών άλλων υπουργείων :

- Ελλείψει των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Πρωτοδικείων που θα έπρεπε από το Ν.2447/1996 να έχουν στελεχωθεί και να λειτουργούν αλλά και ελλείψει στελέχωσης των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων του Υπουργείου Δικαιοσύνης οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων αναλαμβάνουν κάτ΄ εφαρμογή του άρθρου 1532 του ΑΚ και έπειτα της σχετικής Εισαγγελικής παραγγελίας την Έρευνα Συνθηκών διαβίωσης για περιπτώσεις παιδικής κακοποίησης και παραμέλησης

[5] https://opencouncil.gr/athens/mar23_2026/subjects/cmmymjixz079f10vylzwkyylf
(ΑΔΑ:ΡΨΓΩ6Μ-263 σελ 14,15,16)
[6] https://www.aftodioikisi.gr/mediafiles/site/PDF/dimoi/ProsxedioOEYDimouAthinaion.pdf

- Με την ΚΥΑ υπ.Αριθμ. 40494/2022 ΦΕΚ 2302/Β/11-5-2022 «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας μονάδων Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας (ΜοΠΠ) από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.» στο άρθρο 9 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής ενός παιδιού σε Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας μεταξύ άλλων ορίζεται : « ……..Η τοποθέτηση ενός παιδιού σε ΜοΠΠ αποτελεί έσχατη και προσωρινή λύση και γίνεται όταν έχει αποκλεισθεί κάθε άλλη εναλλακτική οικογενειακού τύπου φροντίδα η οποία προβλέπεται από το Εθνικό Σύστημα Αναδοχών και Υιοθεσιών.2. Η τοποθέτηση ενός παιδιού σε ΜοΠΠ γίνεται με εισαγγελική διάταξη, βάσει του άρθρου 1532 του Αστικού Κώδικα, όταν: α) μετά από έρευνα συνθηκών διαβίωσης από τις αρμόδιες κοινωνικές υπηρεσίες του δήμου όπου κατοικεί το παιδί ή άλλη δημόσια κοινωνική υπηρεσία, κρίνεται ότι η απομάκρυνσή του παιδιού από την οικογένεια του εξυπηρετεί στην τρέχουσα συγκυρία το βέλτιστο συμφέρον του.». Ακολούθως στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου μεταξύ άλλων ορίζεται ότι με « Για την τοποθέτηση ενός παιδιού σε ΜοΠΠ απαιτούνται: α) διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα που συνοδεύεται από την σχετική κοινωνική έρευνα της αρμόδιας υπηρεσίας του οικείου Δήμου,……» και στο άρθρο 10 που αφορά « Διατάξεις για την οικογενειακή αποκατάσταση και το Ατομικό Σχέδιο Φροντίδας» στην παράγραφο 3 ορίζεται: « Η Μονάδα, αμέσως μετά την τοποθέτηση του παιδιού, έχει την υποχρέωση να ενημερώνει εντός 15 ημερών την κοινωνική υπηρεσία του Δήμου κατοικίας του παιδιού προκειμένου άμεσα να εκκινήσει η διαδικασία στήριξης και αποκατάστασης της οικογένειάς του. Η κοινωνική υπηρεσία της ΜοΠΠ σε συνεργασία με τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου επεξεργάζονται και θέτουν σε εφαρμογή σχέδιο δομημένων παρεμβάσεων μέσω των οποίων επιχειρείται η εξομάλυνση των δυσλειτουργιών και η βελτίωση των συνθηκών ζωής της βιολογικής οικογένειας του παιδιού ή αυτού που είχε την πραγματική φροντίδα του προκειμένου η επιστροφή του σε αυτή να γίνει με ασφαλή για την σωματική και ψυχοκοινωνική του ανάπτυξη τρόπο.
- Αποφάσεις δικαστηρίων για ανάληψη από τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων περιπτώσεων Δικαστικής Συμπαράστασης.

- Αποφάσεις Δικαστηρίων (σε περιπτώσεις ρύθμισης επιμέλειας τέκνου) για επικοινωνία των τέκνων με τον έτερο γονέα παρουσία Κοινωνικού/ης Λειτουργού της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου σε ημέρες και ώρες που δεν λειτουργεί η Κοινωνική Υπηρεσία.
- Αποφάσεις Δικαστηρίων για ανάληψη από Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμων Επιτροπείας (άρθρο 1600 ΑΚ) ανηλίκων.
- Εντολές Εισαγγελέων για διεξαγωγή Κοινωνικών Ερευνών σε άλλους ή σε γειτονικούς Δήμους που η συγκεκριμένη Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου που εντέλλεται δεν έχει χωρική αρμοδιότητα.
- Με τον Ν.4831/2021 προστίθενται αρμοδιότητες Κοινωνικού Συμβούλου στους Κοινωνικούς Λειτουργούς των Δήμων καθώς όπως ορίζεται στο άρθρο 31 (Ν.4831/2021) «Εποπτεία των φορέων κοινωνικής πρόνοιας Ενίσχυση του ρόλου του κοινωνικού συμβούλου Αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995» όπου η παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α΄ 213) αντικαθίσταται ως εξής: «4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη ορίζεται σε κάθε περιφερειακή ενότητα ένας (1) τουλάχιστον κοινωνικός λειτουργός ή άλλος κοινωνικός επιστήμονας που υπηρετεί σε αυτή, ως κοινωνικός σύμβουλος. Σε περίπτωση υποστελέχωσης της περιφέρειας από υπαλλήλους σχετικών ειδικοτήτων και για την αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού, δύναται να ορίζεται ως κοινωνικός σύμβουλος και υπάλληλος των ανωτέρω ειδικοτήτων που υπηρετεί σε δήμους ή νομικά πρόσωπα αυτών, σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δημοσίου, που εδρεύουν στην οικεία περιφερειακή ενότητα.» και
- Κατόπιν πρόσφατης νομοθεσίας, οι υπάρχουσες Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων - ακόμα και όταν δεν υφίσταται Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών ως οργανική μονάδα του Δήμου, ή ακόμη και αν δεν διαθέτουν την ελάχιστη απαιτούμενη στελέχωση σε ειδικευμένο προσωπικό- φέρουν αρμοδιότητα για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης σε γυναίκες - θύματα έμφυλης - ενδοοικογενειακής βίας (Ν.5090/24 άρθρο 129).

Με αυτά τα δεδομένα οι κοινωνικοί λειτουργοί των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων καλούνται αφενός:

- **να καλύψουν ανάγκες πολιτών σε αναλογία ενός κοινωνικού λειτουργού ανά 30.000 κατοίκους ή και περισσότερους και αναγκάζονται να εργαστούν με αναλογίες 1 Κοινωνικός Λειτουργός ανά 400 ή και περισσότερους ωφελούμενους, άτομα ή οικογένειες, καταγράφοντας μία από τις υψηλότερες αναλογίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο και υπερβαίνοντας κατά πολύ τα διεθνώς[7] αποδεκτά πρότυπα με δραματικές συνέπειες στην αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και αφετέρου**
- **να ασκήσουν αρμοδιότητες και καθήκοντα που διαρκώς μεταβιβάζονται από άλλα Υπουργεία λόγω ελλείψεων των δικών τους αρμόδιων υπηρεσιών.**

Ενδεικτικό της επείγουσας κατάστασης που δημιουργείται είναι το γεγονός ότι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί δομών που έχουν ως αρμοδιότητα ακόμα και την παροχή υπηρεσιών σε άτομα Τρίτης Ηλικίας, συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου σε προγράμματα ΕΣΠΑ (Κέντρα Κοινότητας, Κοινωνικά Παντοπωλεία) λόγω έλλειψης ή υπέρ φόρτωσης των ελάχιστων μόνιμων Κοινωνικών Λειτουργών στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων να ορίζονται στις Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων και να διεκπεραιώνουν εισαγγελικές παραγγελίες για Έρευνα Συνθηκών Διαβίωσης Ανηλίκων , να αναλαμβάνουν την παρακολούθηση και υποστήριξη οικογενειών σε επείγουσες συνθήκες για τη διασφάλιση της προστασίας παιδιών από κακοποίηση – παραμέληση και τη διασφάλιση συνθηκών ομαλής ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης χωρίς βέβαια να αποτελούν σταθερό προσωπικό υποστήριξης , χωρίς την ανάλογη εμπειρία και ειδίκευση που απαιτείται.

Γίνεται αντιληπτό ότι ένα ΠΑΙΔΙ σε κίνδυνο χρειάζεται σταθερή υποστήριξη, συνεχόμενη μεταπαρακολούθηση της οικογένειας ή των φροντιστών του και σταθερό πρόσωπο αναφοράς .

Σε αυτές τις συνθήκες είναι αδύνατη η παροχή ακόμα και βασικών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και ιδιαίτερα στα μέλη των πολλαπλών κατηγοριών ευπαθών

[7] Σύμφωνα με μελέτες διεθνών ενώσεων (όπως ο International Federation of Social Workers - IFSW), το προτεινόμενο όριο ασφαλείας για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών και την αποφυγή εξουθένωσης (burnout) των εργαζομένων είναι: **1 Κοινωνικός Λειτουργός ανά 1.500 έως 3.000 κατοίκους** (ανάλογα με τις κοινωνικοοικονομικές ανάγκες της κάθε περιοχής).

κοινωνικών ομάδων όπως ψυχικά ασθενείς, μακροχρόνια άνεργοι, ηλικιωμένοι, μετανάστες, άστεγοι, άτομα που ζουν με εισοδήματα κάτω από τα όρια της φτώχειας κα.

Πέραν των ανωτέρω το φαινόμενο της βίας και παραβατικότητας των ανηλίκων που αποτελεί ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο και σύμφωνα με όλες τις σύγχρονες επιστημονικές μελέτες χρήζει διεπιστημονικής αντιμετώπισης. Επηρεάζεται από βιολογικές παραμέτρους του παιδιού, αλλά και από την ψυχοσυναισθηματική του υγεία, το οικογενειακό του περιβάλλον και τις συνθήκες διαβίωσης, όπως και εν γένει το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο αυτό γεννιέται και μεγαλώνει. Η φτωχοποίηση δε του πληθυσμού είναι ένας υπαρκτός κίνδυνος τα τελευταία χρόνια, με την ένταση που προκαλεί να μετακυλιέται στα νεαρότερα μέλη μιας οικογένειας εξίσου βίαια. Για όλους αυτούς τους λόγους είναι αυτονόητο ότι χρειάζεται να ληφθούν μέτρα με ολιστική θεώρηση, που να αφορούν όλα τα συστήματα: παιδί-οικογένεια-σχολείο-κοινοτικό/κοινωνικό περιβάλλον, ώστε το φαινόμενο της βίας και της παραβατικής συμπεριφοράς να αντιμετωπισθεί με έμφαση στο να προληφθεί.

Η πρόληψη λειτουργεί πιο αποτελεσματικά από την καταστολή, διότι με αυτό τον τρόπο είναι εφικτό: α) να καταπολεμηθούν οι περιβαλλοντικοί/ κοινωνικοί παράγοντες της παραβατικότητας, β) να δοθεί ενεργός ρόλος στους νέους μεσω της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες υιοθετώντας θετικά κοινωνικά μοντέλα συμπεριφοράς και γ) κυρίαρχα βέβαια μέσω ενισχυμένων κοινωνικών υπηρεσιών στην τοπική αυτοδιοίκηση να αναπτυχθεί ένα δίχτυ προστασίας και ασφάλειας για όλους.

Οι συνέπειες δε της βίας και της παραβατικότητας μεταξύ των ανηλίκων επιβαρύνουν δυσανάλογα το ελλιπές στελεχωμένο κοινωνικό-προνοιακό σύστημα και σύστημα υγείας ενώ είναι βέβαιο ότι επιδρούν αρνητικά: α) στο ομαλό ψυχοσυναισθηματικό στάδιο εξέλιξης ενός παιδιού, β) στο σύστημα οικογένειας ή στα πρόσωπα φροντίδας του παιδιού που δεν πλαισιώνονται από υποστηρικτικές κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ψυχικής υγείας, γ) στο σχολικό σύστημα που αδυνατεί ως κοινότητα – ελλείψει εξειδικευμένου προσωπικού- να διαδραματίσει ένα ουσιώδες ρόλο στην ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, της κοινωνικής μάθησης και των θετικών προτύπων συμπεριφοράς και συνδιαλλαγής αλλά και δ) στο ευρύτερα κοινωνικό σύστημα μέσω του στιγματισμού και της περιθωριοποίησης, με ιδιαίτερη επισήμανση ως προς τη διαγενεακή επαναληπτικότητα του φαινομένου με το παιδί -θύμα στην ενήλικη ζωή του να αναπαράγει στατιστικά συχνότερα βία, εκφοβισμό και παραβατικότητα.

Στον Β΄Βαθμό Τοπικής αυτοδιοίκησης δηλαδή στις Περιφέρειες και στις Περιφερειακές ενότητες της Χώρας περιγράφονται αρμοδιότητες Κοινωνικής Πρόνοιας και όπως προκύπτει από τα σχετικά Οργανογράμματά τους στον τομέα αυτό υπάρχουν οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας τόσο σε κεντρικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, οι οποίες απαρτίζονται ακολούθως από Τμήματα Κοινωνικών Υπηρεσιών, Κοινωνικής Εργασίας και Κοινωνικής Αρωγής.

Οι εν λόγω Διευθύνσεις και Τμήματα έχουν αρμοδιότητες οι οποίες περιγράφονται ενδεικτικά ως ακολούθως: «**Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας**[8]**(σχετικό 8, σελ 45-48)** ασκεί ιδίως αρμοδιότητες προνοιακού χαρακτήρα που αφορούν την οικογένεια, το παιδί, τους ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρίες και ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, καθώς και αρμοδιότητες που ανάγονται στην κοινωνική και οικονομική στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, στη διεξαγωγή ερευνών για την πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία της κοινωνίας και είναι αρμόδια για τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας

Στις ανωτέρω Διευθύνσεις και Τμήματα υπηρετούν έχοντας εξ αντικειμένου τις περιγραφόμενες αρμοδιότητες και όπως προβλέπεται από τη σύσταση των οργανικών θέσεων κατά κύριο λόγο Κοινωνικοί Λειτουργοί .

Επίσης όπως φαίνεται από τις ανωτέρω αρμοδιότητες στις Περιφέρειες ανήκει έλεγχος και η εποπτεία των μονάδων παιδικής προστασίας μέσω του θεσμού του Κοινωνικού Συμβούλου (ΚΣ), ο οποίος θεσπίστηκε με τον Ν. 2345/1995. Ως ΚΣ αναλαμβάνει Κοινωνικός Λειτουργός ή άλλος κοινωνικός επιστήμονας της Περιφέρειας, με αρμοδιότητα να εποπτεύει τους φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας (σε παιδιά, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους κ.λπ). Με τους νόμους 4837/2021 και 4954/2022, αναμορφώθηκε ο θεσμός, ώστε να γίνει πιο αποτελεσματικός και μεταξύ άλλων :

- Ορίστηκε η υποχρέωση να πραγματοποιεί αυτοψίες και μάλιστα τουλάχιστον ανά εξάμηνο, συντάσσοντας σχετική έκθεση.

Σύμφωνα τώρα με στοιχεία που έχει συγκεντρώσει ο ΣΚΛΕ και έχει αποστείλει[9] (σχετικό 9) αρμοδίως στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας στις 13 Περιφέρειες

[8] Ενδεικτικά ΟΕΥ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου άρθρο 33 ΦΕΚ 3705/Β΄/08-06-2023

[9] https://skle.gr/img/enimerosi_files/%CE%95%CE%B3%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%BF_%CE%B3%CE%B9%CE%B1_%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%B5%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B5%CF%82.pdf

της Χώρας και στις Περιφερειακές Ενότητες υπάρχουν 215 Οργανικές θέσεις Κοινωνικών Λειτουργών από αυτές οι 101 παραμένουν ακάλυπτες/κενές.

Όπως βέβαια γίνεται αντιληπτό από τα σχετικά οργανογράμματα υπάρχει τεράστιος όγκος αρμοδιοτήτων και οι υπηρεσίες είναι σοβαρά υποστελεχωμένες. Το πρόβλημα διογκώνεται και με την γεωγραφική ανισοκατανομή αλλά και με τις χωρικές αρμοδιότητες καθώς για παράδειγμα ένας Κοινωνικός Λειτουργός της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά μπορεί να χρειαστεί για υπηρεσιακούς λόγους να μεταβεί στα Κύθηρα, επιπλέον εκτός από τα αιτήματα και τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψήφιων αναδόχων και θετών γονέων υπάρχει η παρακολούθηση και εποπτεία της αναδοχής και της τεκνοθεσίας καθώς και τα προγράμματα εκπαίδευσης των υποψηφίων θετών και αναδόχων γονέων ταυτοχρόνως με τις λοιπές πολλές αρμοδιότητες που προαναφέρθηκαν όπως π.χ. κοινωνικός σύμβουλος, κάρτες ΑΜΕΑ, μέλη επιτροπών αδειοδότησης, πιστοποίηση ΜΚΟ, άλλες διοικητικές εργασίες.

Σύμφωνα με όλα όσα έχουν αναφερθεί είναι γεγονός ότι κάθε άλλο παρά δεδομένη είναι η έγκαιρη και η αποτελεσματική διενέργεια της απαραίτητης διαγνωστικής διερεύνησης και υποστηρικτικής παρέμβασης ακόμα και σε επείγουσες περιπτώσεις παιδικής προστασίας (ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σε μεγάλο Δήμο της Χώρας υπάρχουν σε αναμονή λόγω έλλειψης Κοινωνικών λειτουργών, άνω των 100 Εισαγγελικών Παραγγελιών για Έρευνα συνθηκών διαβίωσης Ανηλίκων) με συνέπεια όλο και συχνότερα συνταρακτικά γεγονότα ενδοοικογενειακής βίας, ακραίας θυματοποίησης γυναικών και κακοποίησης – σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων, σεξουαλικής βίας και βίας λόγω φύλου να έρχονται συνεχώς και κατακλυσμιαία στη δημοσιότητα.

Ειδικότερα, καταγράφονται διαχρονικά:

- Απουσία ενιαίου και ολοκληρωμένου εθνικού συστήματος παιδικής προστασίας
- Έλλειψη δεσμευτικών και ενιαίων πρωτοκόλλων ενεργειών
- Ασαφής κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργείων, Περιφερειών και ΟΤΑ
- Έλλειψη λειτουργικού μηχανισμού συντονισμού και διασύνδεσης υπηρεσιών
- Ανεπάρκεια οργανωμένου δικτύου υπηρεσιών στην κοινότητα
- Απουσία επιστημονικής εποπτείας και συστηματικής εκπαίδευσης
- Αδυναμία πρόληψης και έγκαιρης ανίχνευσης περιστατικών

Παράλληλα, όπως προαναφέρθηκε οι κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων και λοιπών φορέων λειτουργούν υπό συνθήκες:

- σοβαρής υποστελέχωσης ή και παντελούς έλλειψης προσωπικού στελέχωσης,
- ανεπαρκών πόρων και υποδομών,
- περιορισμένης διεπιστημονικής συνεργασίας,
- επισφαλών εργασιακών σχέσεων του προσωπικού.

Ιδιαίτερα κρίσιμο είναι ότι καθήκοντα παιδικής προστασίας ανατίθενται σε μη εξειδικευμένο προσωπικό, χωρίς επαρκή εκπαίδευση-επιμόρφωση, εποπτεία και θεσμική, νομική θωράκιση.

Οι διαπιστώσεις αυτές επιβεβαιώνονται και από την Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», η οποία έχει αναδείξει επανειλημμένα τις ίδιες δομικές αδυναμίες[10].(σχετικό 10)

Ειδικές Θεσμικές Ελλείψεις

Έτσι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, καταγράφονται:

Μη ύπαρξη ενιαίου εθνικού μηχανισμού διαχείρισης περιστατικών

- Ανεπαρκής ανάπτυξη εξειδικευμένων υπηρεσιών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Απουσία οργανωμένων υπηρεσιών πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης στην κοινότητα
- η λειτουργία σχολικών κοινωνικών υπηρεσιών
- Μη σύσταση κοινωνικών υπηρεσιών στα Πρωτοδικεία
- Επισφαλής και μη τυποποιημένη διαχείριση εισαγγελικών παραγγελιών
- Έλλειψη συνεχούς επιμόρφωσης και επιστημονικής εποπτείας

Οι ανωτέρω ελλείψεις συνθέτουν ένα πλαίσιο στο οποίο η προστασία των ανηλίκων καθίσταται αποσπασματική και αναποτελεσματική.

Νομικό Πλαίσιο και Υποχρεώσεις της Πολιτείας

Η Πολιτεία υπέχει αυξημένη και ειδική υποχρέωση προστασίας των ανηλίκων, ιδίως βάσει:

- του άρθρου 21 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος,

[10] https://www.synigoros.gr/el/category/oikogeneia/post/eidikh-ek8esh:-prostasia-eyalwtwn-paidiwn

- της αρχής του κοινωνικού κράτους δικαίου (άρθρο 25),
- της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.
- Του Χάρτη θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Χάρτης, ο οποίος κατέστη νομικά δεσμευτικός με την συνθήκη της Λισαβόνας το 2009 αναγνωρίζει ρητά πολλά βασικά δικαιώματα των Παιδιών. Σε αυτά περιλαμβάνοντα το δικαίωμα στην Εκπαίδευση και το δικαίωμα στην φροντίδα και στην προστασία από την εκμετάλλευση, τη βία και τις διακρίσεις.

Επιπλέον ο Χάρτης κατοχυρώνει την αρχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού ως πρωταρχικής σημασίας σε όλα τα θέματα που αφορούν παιδιά

Το ΠΑΙΔΙ λοιπόν ως υποκείμενο Δικαιωμάτων προστατεύεται από τις Διεθνής Συμβάσης και συμβάσεις της ΕΕ αλλά και κυρίαρχά από το Σύνταγμα της Χώρας μας καθώς το άρθρο 21 παράγραφοι 1,2,3 αναφέρουν ρητά ότι : «1. Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους. Το Κράτος μεριμνά για τη διασφάλιση συνθηκών αξιοπρεπούς διαβίωσης όλων των πολιτών μέσω ενός συστήματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, όπως νόμος ορίζει.

2. Πολύτεκνες οικογένειες, ανάπηροι πολέμου και ειρηνικής περιόδου, θύματα πολέμου, χήρες και ορφανά εκείνων που έπεσαν στον πόλεμο, καθώς και όσοι πάσχουν από ανίατη σωματική ή πνευματική νόσο έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το Κράτος. 3. Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων.»

Έτσι η παιδική ηλικία συνδέεται στο Σύνταγμα μας με την προστασία και την Κοινωνική φροντίδα καθώς λόγω της ιδιαιτερότητας της φύσης της παιδικής ηλικίας, το Κράτος είναι υποχρεωμένο να παρέχει ειδική προστασία και φροντίδα στους ανηλίκους.

Πλέον της Συνταγματικής Επιταγής που κατοχυρώνει την προστασία της παιδικής ηλικίας από το Κράτος, επιβάλλει το σεβασμό στα δικαιώματα του παιδιού όπως αυτά αναφέρονται στην Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ που υιοθετήθηκε από την εσωτερική έννομη τάξη με το ν.2101/1992, και τα εγγυάται για κάθε παιδί που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια χωρίς διάκριση φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας ή θρησκείας. Η ίδια Σύμβαση στο άρθρο 3 παρ. 3, υποχρεώνει το συμβαλλόμενο Κράτος να μεριμνά ώστε η λειτουργία των οργανισμών, των υπηρεσιών και των ιδρυμάτων που αναλαμβάνουν τη φροντίδα παιδιών να είναι σύμφωνη με τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί

από τις αρμόδιες αρχές ιδιαίτερα στον τομέα, της ασφάλειας και της υγείας και σε ό,τι αφορά τον αριθμό και την αρμοδιότητα του προσωπικού τους, καθώς και την ύπαρξη κατάλληλης εποπτείας.

Επιπλέον ένα ολοκληρωμένο σύστημα Παιδικής Προστασίας τοποθετεί το ΠΑΙΔΙ στο επίκεντρο και υποστηρίζει και προωθεί τις διατάξεις της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του παιδιού. Στόχος του είναι να διασφαλίσει ότι όλοι οι βασικοί παράγοντες και συστήματα - εκπαίδευση, υγεία, πρόνοια, δικαιοσύνη , κοινωνία των πολιτών, κοινότητα, οικογένεια- συνεργάζονται για την πρόληψη της κακοποίησης, της εκμετάλλευσης, της παραμέλησης και άλλων μορφών βίας κατά των παιδιών. Στοχεύει επίσης στην προστασία και την υποστήριξη των παιδιών σε αυτές τις καταστάσεις[11].

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις αυτές είναι θετικές και συγκεκριμένες και επιβάλλουν:

- την οργάνωση αποτελεσματικών υπηρεσιών,
- την επαρκή στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό,
- τη θέσπιση σαφών διαδικασιών και πρωτοκόλλων,
- και τη διασφάλιση λειτουργικού μηχανισμού προστασίας.
-

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά το γεγονός ότι οι ανωτέρω ελλείψεις έχουν επισημανθεί επανειλημμένα και τεκμηριωμένα από τον Σ.Κ.Λ.Ε. και άλλους θεσμικούς φορείς, είναι γνωστές στη Διοίκηση επί μακρό χρονικό διάστημα και αφορούν κρίσιμες λειτουργίες προστασίας της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας ανηλίκων.

Οι ελλείψεις αυτές αποτυπώνονται και στην Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη με τίτλο «ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Από το ίδρυμα στην κοινότητα: εναλλακτική φροντίδα ευάλωτων παιδιών και υποστήριξη οικογενειών [12]

Αλλά και στην «Χαρτογράφηση των συστημάτων προστασίας των παιδιών στην ΕΕ» που έγινε το 2023 εκ μέρους της Ελλάδας από το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου για τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) για το έργο «Προς ολοκληρωμένα συστήματα προστασίας των παιδιών» όπου αναφέρεται ότι «Το σύστημα προστασίας των παιδιών αντιμετωπίζει χρόνια έλλειψη ανθρώπινων και

[11] https://fra.europa.eu/en/publication/2024/mapping-child-protection-systems-eu-update-2023?page=1#read-online

[12] Σελ 23 https://www.synigoros.gr/el/category/oikogeneia/post/eidikh-ek8esh:-prostasia-eyalwtwn-paidiwn

οικονομικών πόρων και ως εκ τούτου επικεντρώνεται κυρίως στην επείγουσα παρέμβαση σε περιπτώσεις κακοποίησης παιδιών ή σοβαρής παραμέλησης, αντί να αντιμετωπίζει τις μακροπρόθεσμες ανάγκες υποστήριξης οικογενειών με σύνθετες δυσκολίες.» 13

Συνεπώς, προκύπτει ότι τα αρμόδια όργανα:

- τελούσαν σε πλήρη γνώση των κινδύνων,
- διέθεταν την αρμοδιότητα και τη δυνατότητα λήψης μέτρων,

πλην όμως παρέλειψαν συστηματικά να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες.

Η διαχρονική αυτή παράλειψη, υπό συνθήκες πρόβλεψης των συνεπειών και αποδοχής του κινδύνου, δύναται να υπερβαίνει το επίπεδο της απλής διοικητικής αμέλειας και να εγείρει ζητήματα:

- ενδεχόμενου δόλου (κατά την έννοια της αποδοχής του αποτελέσματος),
- ή κατ' ελάχιστον, βαριάς αμέλειας με ιδιαίτερη απαξία.

Ιδίως όταν η παράλειψη αφορά θεμελιώδεις υποχρεώσεις προστασίας του ΠΑΙΔΙΟΥ , η μη συμμόρφωση της Διοίκησης σε επανειλημμένες προειδοποιήσεις αποκτά ιδιαίτερη νομική βαρύτητα.

Συνέπειες των Παραλείψεων

Το διαμορφωθέν πλαίσιο έχει ως αποτέλεσμα:

- την αδυναμία έγκαιρης ανίχνευσης περιστατικών κινδύνου,
- την καθυστέρηση ή ανεπάρκεια παρεμβάσεων,
- και τη διακινδύνευση της ζωής, της υγείας και της αξιοπρέπειας ανηλίκων.

Οι συνέπειες αυτές δεν είναι θεωρητικές, αλλά αποτυπώνονται σε επαναλαμβανόμενα πραγματικά περιστατικά.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους , ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ:

- τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης για τη διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών
- τη διερεύνηση ενδεχόμενων αδικημάτων, ιδίως: παράβασης καθήκοντος,

έκθεσης ανηλίκου σε κίνδυνο ,και κάθε άλλου συναφούς αδικήματος

[13] Σελ 3, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/el_-_report_-_mapping_child_protection_systems_-_2023.pdf

τη διερεύνηση της ευθύνης:

- των συναρμόδιων υπουργείων,
- των Περιφερειών,
- των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φορέα

Την άμεση παρέμβαση σας για την παύση της συνεχόμενης μεταφοράς αρμοδιοτήτων στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων της Χώρας χωρίς αντίστοιχο προσωπικό και πόρους,

Η παρούσα αναφορά δεν αποσκοπεί μόνο στην απόδοση ευθυνών, αλλά και στην ανάδειξη ενός διαρκούς και σοβαρού θεσμικού ελλείμματος που θέτει σε διακινδύνευση την προστασία των ανηλίκων.

Η διερεύνηση από τη Δικαιοσύνη κρίνεται αναγκαία τόσο για την αποκατάσταση της νομιμότητας όσο και για τη θωράκιση του συστήματος παιδικής προστασίας, με γνώμονα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Πρόεδρος Ο Γενικός Γραμματέας

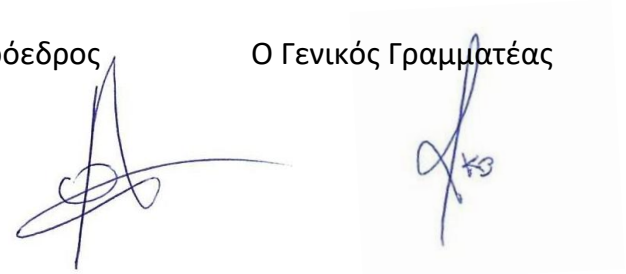

Αθανασίου Τριανταφυλλιά Βαγιάτης Κωνσταντίνος